

Organizační zabezpečení sportu zdravotně postižených Org. struktura ve světě i v ČR

Ladislav Bláha

4 základní oblasti pohybových činností

- Vrcholový sport – zpravidla na úrovni reprezentace, cílem je individuálně max. výkon, „profes. mat. ekonomické, časové a sociální zabezpečení a vysoce odborné ind. vedení.
- Výkonnostní sport – org. s pravidelnou přípravou, výkon přinášející uspokojení, sdružování v kluby, opt. mat. a fin. zabezpečení.

- Rekreační sport – zájmová činnost ve volném čase, hlavním cílem prožívání. Obvykle neorganizovaná činnost, využívající prostředí přátel, rodiny či individuálně. Zákl. předpoklad je dostatek informací, dopravní možnosti a využívání stávajících zařízení.
- Pohybová činnost rehabilitačního charakteru ze zdravotních důvodů a pro zlepšení fyzické kondice. Rehabilitační a regenerační procedury, zvláštní a zdravotní tělesná výchova.

Organizace

A)

- úroveň
Mezinárodního
paralympijského
výboru (IPC)

B)

- úroveň
mezinárodních
organizací
zdravotně
postižených
sportovců

A) - International Paralympic Committee

Tělesně postižení sportovci

- ISOD – International Sport Organisation for the Disabled (amputáři)
- ISMWSF – International Stoke Mandeville Wheelchair Sport federation (vozíčkáři)
- CP ISRA – Cerebral Palsy International Sport and recreation Association (sp. s centrálními poruchami hybnosti)

Zrakově postižení sportovci

- IBSA - International Blind Sport Organisation

Mentálně postižení sportovci

- INAS-FHM - International Association Sport for Person with Mental handicap

Sluchově postižení sportovci

- CISS – Comité International Sports des Sourds

B) Členství v mezinárodních organizacích zdravotně postižených sportovců

Tělesně postižení sportovci

- ISOD – International Sport Organisation for the Disabled (amputáři)
- ISMWSF – International Stoke Mandeville Wheelchair Sport federation (vozíčkáři)
- CP ISRA – Cerebral Palsy International Sport and recreation Association (sp. s centrálními poruchami hybnosti)
- IWBW – International Wheelchair Basketball Federation
- IWTF – International Wheelchair Tennis Federation

Zrakově postižení sportovci

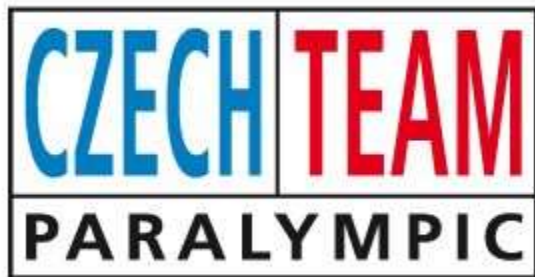
- IBSA - International Blind Sport Organisation
- IBCA - International Blind Chess Organisation

Sluchově postižení sportovci

- CISS – Comité International Sports des Sourds
- ICSC – International Chess Sourds Comité
- EDSO – European Deaf Sports Organisation

Mentálně postižení sportovci

- INAS-FHM - International Association Sport for Person with Mental handicap

Český paralympijský výbor (ČPV)

- Z iniciativy Mezinárodního paralympijského výboru (IPC), Mezinárodního výboru sportů neslyšících (ICSD) a po dohodě národních svazů zdravotně postižených sportovců
- 26. ledna 1994 založen - jako paralelní organizace vůči Českému olympijskému výboru .
- Jeho hlavním posláním je podpora paralympijského a deaflympijského hnutí a jejich rozvoj v České republice

Úkol

- **Zabezpečení důstojné reprezentace České republiky na:**
- **letních i zimních Paralympiádách,**
- **Deaflympiádách a**
- **na Global Games pro mentálně postižené sportovce.**

ČPV ve svých aktivitách navazuje na činnost Unie zdravotně postižených sportovců ČR zajišťování státní reprezentace úzce spolupracuje s orgány státní správy a případně i dalšími subjekty.

Soutěže

- Letní a zimní paralympijské hry
- Letní a zimní světové hry neslyšících sportovců (Deaflympic).
- Hnutí speciálních olympiád – Světové hry Speciálních olympiád (SO)
- Mistrovství světa a Evropy
- Soutěže na národní úrovni

ČPV – Český paralympijský výbor

- zaměřuje se na podporu a přípravu českých handicapovaných sportovců na paralympiádách,
- na deaflympiádách pro sluchově postižené sportovce a
- na Global Games pro mentálně postižené sportovce.

ČPV

- Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců (ČATHS)
- Česká federace Spastic Handicap o. s. (ČFSH)
- Český svaz mentálně postižených sportovců (ČSMPS)
- Český svaz neslyšících sportovců (ČSNS)
- Český svaz zrakově postižených sportovců (ČSNS)
- Přidruženým členem ČPV je Český svaz vnitřně postižených sportovců (ČSVPS).

- Řádným členem ČPV nebyl od listopadu 2004 Český svaz tělesně postižených sportovců, který vystoupil – aktem svého předsedy učiněným před šesti svědky - z národního paralympijského výboru na vlastní žádost. Od dubna roku 2005 tělesně postižené sportovce v rámci ČPV reprezentovala Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců. Dnes již srovnáno....

<http://www.cstps.cz/>

- <http://www.paralympic.cz>

- ČPV tři týdny po prohraném soudu (trval 5 let a v dubnu 2010 soudy definitivně rozhodly, že ČSTPS členství v ČPV nikdy neztratil) vyloučil ČSTPS pro tzv. neplacení členských příspěvků. Ty vyčíslil za pět let na téměř 5 milionů korun ačkoliv výši členských příspěvků ani způsob jejich výpočtu nemá nikde zveřejněn.
- Šest let tak Český paralympijský výbor soustavně diskriminoval ČSTPS, když jej záměrně vyčleňoval z dotačního systému i z účasti na vrcholných sportovních soutěžích pořádaných Mezinárodním paralympijským výborem (např. paralympijské hry, mistrovství světa a Evropy). ČSTPS je přitom stále jedinou mezinárodně autorizovanou organizací pro sport tělesně postižených s členstvím v mezinárodní federaci IWAS (International Wheelchair and Amputee Sports) a sdružuje přes 2000 členů.

Tělesně postižení sportovci v parlamentu Praha, 21. února 2011

- Ke sporu se v průběhu ledna vyjádřil i Mezinárodní paralympijský výbor (IPC),
- Vyřazení ČPV – nesmí nominovat sportovce, dokud se spor neurovná....

Současný stav

MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

Evropská organizace neslyšících sportovců (EDSO)

Evropský paralympijský výbor (EPC)

Mezinárodní cyklistická unie (UCI)

Mezinárodní deaflympijský výbor (ICSD)

Mezinárodní paralympijský výbor (IPC)

Mezinárodní rekreační a sportovní asociace pro spasticky postižené (CP-ISRA)

Mezinárodní sportovní organizace pro osoby s postižením intelektu (INAS-FID)

SWAZY SDRUŽENÉ V ČPV:

Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců (ČATHS)

Česká federace Spastic Handicap (ČFSH)

Český svaz mentálně postižených sportovců (ČSMPS)

Český svaz neslyšících sportovců (ČSNS)

Český svaz tělesně postižených sportovců (ČSTPS)

Český svaz zrakově postižených sportovců (ČSZPS)

Stránky k doporučení

- <http://www.paralympic.cz/cpv/>

Unie zdravotně postižených sportovců České republiky

- vznikla v roce 1993 po rozdělení Československa.
- má nezastupitelné místo v tuzemském sportu handicapovaných –všestranná podpora a rozvoj sportu zdravotně postižených,
- podílí se na rozvoji tělesné výchovy a turistiky zdravotně postižených všech věkových kategorií na území České republiky.

UZPS

- Její záběr je mnohem širší a zahrnuje i takzvaně neparalympijské sporty, jakož i podporu dalších sportovních a tělesných aktivit zdravotně postižených sportovců.
- Symbióza Unie a ČPV - UZPS respektuje Etický kodex Mezinárodního paralympijského výboru (IPC).

Členové

- Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců, z.s. (ČATHS)
- Česká federace Spastic Handicap z.s. (ČFSH)
- Český svaz mentálně postižených sportovců, z. s. (ČSMPS)
- Český svaz neslyšících sportovců, z.s. (ČSNS)
- Český svaz tělesně postižených sportovců z.s. (ČSTPS)
- Český svaz vnitřně postižených sportovců, z.s. (ČSVPS)
- Český svaz zrakově postižených sportovců, z.s. (ČSZPS)

Partneři a financování UZPS

- MŠMT
- ČSTV – Česká unie sportu – navazující organizace
- Sazka – už „vytunelováno“
- Soukromé subjekty
- Český paralympijský výbor
- Český svaz cyklistiky
- Český Svaz Curlingu
- Český svaz plaveckých sportů
- Sportovní agentura pro Unii zdravotně postižených sportovců, s. r. o.

Česká unie sportu

- **je největší střešní a servisní sportovní organizace v ČR.**
- Vznik 27. dubna 2013 formou transformace a změny názvu ČSTV. V ČUS jsou dobrovolně sdruženy sportovní svazy s celostátní působností, sportovní kluby a tělovýchovné jednoty i jejich sdružení, jsou-li ustavena jako občanská sdružení podle Zákona o sdružování občanů č.83/1990 Sb.
- V řádném členství ČUS je evidováno 73 národních sportovních svazů, 9.029 sportovních klubů a tělovýchovných jednot s 1,428.506 členy.

Český svaz zrakově postižených sportovců (Czech Blind Sportsmen Association)

IPC

IBSA

– International
Paralympic
Committee

– International
Blind Sport
Association

Český svaz zrakově postižených sportovců (Czech Blind Sportsmen Association)

ČPV – Český
paralympijský
výbor

Czech Paralympic
Committee

– Unie zdravotně
postižených sportovců
(Handicap
Sportsmen Union)

Česká unie
sportu

ČSMPS,
ČSNS, ČSS,
a.j.

– Národní
sportovní
svazy

(atletika,
plavání,
lyžování,
aj.)

Czech Blind Sportsmen Association se angažuje zejména v:

- Příprava sportovců na paralympiády.
- Příprava sportovců na světová a evropská mistrovství.
- Zajišťuje kontakt na jiné mezinárodní nebo národní instituce a organizace.
- Vytváří rámec činnosti sportovním oddílům.
- Pokouší se ovlivňovat činnost na speciálních školách pro zrakově postižené.
- Měl by podnikat kroky k vytváření podmínek pro provozování pohybových aktivit dětí a mládeže a určovat strategii rozvoje „sportu s handicapem“.

Finanční podpora

-Jeden z největších
problémů

Czech Blind Sportsmen Association zajišťuje:

- **„vrcholový sport“** – finanční podpora ze strany státu sportovcům nebo sportovním odvětvím, které usilují o účast na MS nebo ME popř. paralympiádách (medaile přinášejí zisk).
- **„výkonnostní sport“** – finanční podpora ze strany státu, Sazky, členské příspěvky, sponzorské dary, projekty, nadace, školy, jiné sportovní oddíly.
- **„provozování pohybových aktivit u dětí, populace ZP bez výkonnostních ambicí“** – příspěvek na činnost od ČSZPS, podpora ze strany nadací, orgánů samosprávy, školy, rodiče, nadační činnost aj.

Czech Blind Sportsmen Association – je způsob financování nastaven v souladu se strategickými cíli rozvoje sportu ZP dětí a mládeže?

- **INTEGRACE CO MOŽNÁ NEJVĚTŠÍ ČÁSTI ZRAKOVĚ POSTIŽENÝCH DĚTÍ A MLÁDEŽE DO SPOLEČNOSTI**
- Prožití společně uplatňovaných aktivit.
- ...Vše, co pohyb (zatěžování organismu) přináší...
- Vedení dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu a odpovědnosti za své zdraví.
- Aktivity, které mohou pomáhat v běžném životě (orientace v prostoru, lokomoce, manipulace s předměty aj.)

Efektivní vydání prostředků by se mělo odrazit na:

- zvýšeném počtu účastníků pohybových aktivit a pozitivním přijímání jejich účinku,
- mediální, odborné a další prezentaci pohybových aktivit pro zrakově postižené,
- uznání a akceptování těchto aktivit ze strany společnosti,
- růstu kvality popř. kvantity odborných kádrů – učitelů, trenérů, funkcionářů apod.,
- předpokládaných úspěších v rámci mistrovství a paralympiád.

Jak by se mělo investovat?

- Do relativně „laciných“ pohybových aktivit (ovšem s ohledem na mezinárodní uznání).
- Do oblastí s vhodnými podmínkami existence (školy, speciální centra, koncentrace ZP – 1-2 místa v republice, podpora rodičů).
- Do sportovních odvětví, které jsou podporovány a zaštitěny IPC nebo ČPV popř. IBSA (MS nebo ME).
- Do -“- , které jsou pro děti přitažlivé a obecně „účinné“.
- Do -“- , které jsou nenáročné pro vidící i ZP na přípravu, zajištění, doprovod, pravidla a běžné provozování.
- Do -“- , které přispívají integraci a pomáhají orientaci.
- Tam, kde není nutná těsná vazba a závislost na doprovodu.

Národní sportovní agentura

Parasport

- Národní sportovní agentura (dále jen „NSA“) dle zákona č. 178/2019 Sb., který je novelou zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu (dále jen „zákon o podpoře sportu“), je dle § 3d povinna působit také v oblasti parasportu.
- NSA tuto oblast vnímá jako velmi důležitou součást sportovního prostředí v ČR a jedním z prioritních cílů NSA je zajištění a posílení dostupnosti sportu pro ZPS.
- Z těchto důvodů bude usilovat o vytváření uceleného systému podmínek pro všechny ZPS, a to ve spolupráci se sportovními svazy a servisními organizacemi jak pro ZPS, tak i pro jednotlivé sporty.

- Národní sportovní agentura jako ústřední správní orgán státní správy České republiky postupně přejímá od MŠMT oblast poskytování podpory ve sportu v ČR.
- Cílem je dosáhnout harmonického sportovního prostředí, které bude vychovávat úspěšné vrcholové sportovce reprezentující naši zemi v zahraničí, ale i podporovat rekreační sportovce, pro které je pohyb relaxační aktivitou ke škole či zaměstnání.

- Úkol je plněn prostřednictvím správného nastavení dotačních programů a zprostředkování spolupráce mezi sportovními kluby a místní samosprávou.

Strategický plán rozvoje parasportu v ČR na roky 2020–2022

- č.j.: NSA-0294/2020/01
- <https://agenturasport.cz/wp-content/uploads/2020/06/Strategick%C3%BD-pl%C3%A1n-rozvoje-parasportu-2.pdf>